

BUDAPEST FŐVÁROS
KORMÁNYHIVATALA

FŐIGAZGATÓ

Ügyiratszám: 30BP-640/3/2011
Ügyintéző: Tóthné dr. Szántai Pálma
Telefon: 06-1 235 1725
E-mail: szantai.palma@bfkh.hu

Tárgy: Válaszlevél törvényességi ellenőrzés
lefolytatásáról
Melléklet: -
Hiv. szám: -

Udvarhelyi Éva Tessa
Város Mindenkié Csoport
képviselője részére

Budapest
Pasaréti út 101.
1026

Beadványában a Budapest Főváros Közgyűlése (a továbbiakban: Közgyűlés) által alkotott a Fővárosi közterületek használatáról és a közterületek rendjéről szóló 59/1995 (X.20.) Főv. Kgy. rendelet valamint a Fővárosi Önkormányzat tulajdonában lévő közterületek használatáról és rendjéről szóló 60/1995 (X.20.) Főv. Kgy. rendelet módosításáról rendelkező 22/2011 (V.12.) Főv. Kgy. rendelet (a továbbiakban: Kgyr.) 15/B § (1) bekezdésének c) és d) pontjai vonatkozásában a Kormányhivataltól törvényességi ellenőrzés lefolytatását kérte. Az elvégzett vizsgálat eredményéről az alábbiakban tájékoztatom.

A hivatkozott rendeleteket a Közgyűlés 2011. április 27-ei ülésén módosította, mely során a közterület-használatához kötődő szabálysértési tényállások körét kibővítette a testület. Ön levelében kifogásolja, hogy a hivatkozott tényállások meghatározása során „a közterületet életvitelszerű lakhatás céljára használja” valamint „életvitelszerű lakhatás céljára használt ingóságait a közterületen tárolja” megfogalmazásokat a Kgyr. nem definiálja, e tekintetben nem tartalmaz értelmező rendelkezést, s ez magában hordozza az önkényes jogalkalmazás veszélyét, továbbá sérti a jogbiztonságot.

A területfejlesztésről és a területrendezésről szóló 1996. évi XXI. törvény, valamint az épített környezet alakításáról és védelméről szóló 1997. évi LXXVIII. törvény (Étv.) módosításáról szóló 2010. évi CXVI. törvény 2011. január elsejével újra szabályozta a közterület fogalmát és meghatározta a közterület rendeltetésének szabályait.

Az Étv. 2. § 13. pontja szerint

„(E törvény alkalmazásában)

13. Közterület: közhasználatra szolgáló minden olyan állami vagy önkormányzati tulajdonban álló földterület, amelyet az ingatlan-nyilvántartás ekként tart nyilván.”

Az Étv. 54.§ (4)-(7) bekezdése kiegészítette a közterület fogalmát annak rendeltetésére vonatkozó részletező szabályok meghatározásával.

„(4) A közterület rendeltetése

- a) a telkek térbeli kapcsolatának, megközelítésének,*
- b) a közúti és gyalogos közlekedés (út, járda stb.),*
- c) a kikapcsolódás, a szórakozás, a sporttevékenység, a szabadidő-eltöltés,*
- d) a felvonulás, a gyülekezés, a közösségi megnyilvánulás,*
- e) szobor elhelyezésének, emlékhely kialakításának, művészeti alkotások elhelyezésének,*
- f) a közművek elhelyezésének,*
- g) zöldfelületek kialakításának*

biztosítása.

(5) A közterületet rendeltetésének megfelelően bárki használhatja. A közterület rendeltetésére és használatára jogszabály további szabályokat állapíthat meg.

(6) Önkormányzati rendelet a település belterületi közterületének a (4) bekezdésben vagy jogszabályban meghatározott rendeltetésétől eltérő engedély vagy megállapodás nélküli használatát szabálysértéssé nyilváníthatja.

(7) Egyéb ingatlanoknak a közhasználat céljára átadott terület részére - az erről szóló külön szerződésben foglaltak keretei között - a közterületre vonatkozó rendelkezéseket kell alkalmazni.”

Az Étv. tehát a közterület rendeltetését széleskörűen határozza meg, s ez a felsorolás képezi azt a tartalmi kört is, melyen belül maradvá tevékenységével az egyén illetve a közösség a közterületet rendeltetésének megfelelően használja. Ettől eltérő más tevékenység azonban rendeltetésellenesnek minősül.

Ezen logikai rendszerre építve az Étv. 54.§ (6) bekezdése lehetőséget ad a helyi önkormányzatnak arra, hogy szabályozása során meghatározza, hogy a közterület használatával összefüggésben mely - egyébként rendeltetésellenesnek minősülő - tevékenységet, magatartás gyakorlását engedi meg időlegesen, s mely magatartásokat nyilvánít szabálysértéssé.

A Fővárosi Közgyűlés ezen felhatalmazás alapján alkotta meg a hivatkozott rendelkezéseket.

A szabálysértési tényállások megszővegezése kapcsán utalni szeretnék az Alkotmánybíróság azon döntésére, melyben megállapításra került, hogy önmagában az a tény, hogy a jogalkotó nem kapcsol értelmező rendelkezést egy adott fogalomhoz, nem sérti a jogbiztonságot, amennyiben az adott szónak van olyan általánosan ismert és elfogadott jelentéstartalma, amely szükségtelenné teszi, hogy ahhoz a jogalkotó külön értelmező rendelkezést adjon [713/B/2002. AB határozat].

Ezen megállapítást támasztja alá a jogszabályszerkesztésről szóló 61/2009. (XII. 14.) IRM rendelet (a továbbiakban:IRM) e tárgykört érintő szabályozása is, mely az alábbi tartalmi követelményeket írja elő egy-egy jogszabály megszővegezéséhez, megszerkesztéséhez.

Az IRM 67. § (1) és (2) bekezdése értelmében

„(1)Ha a jogszabály alkalmazásához egyes fogalmak bővebb kifejtése, magyarázata szükséges, az ilyen fogalmakat a jogszabály tervezetében értelmezni kell.

(2)Értelmező rendelkezést kell alkalmazni a jogszabály tervezetében, ha a fogalom jelentése az adott jogszabály alkalmazásában eltér a köznyelvi jelentésétől, a más jogszabályban meghatározott jelentésétől, és a fogalom jelentése a jogszabály tervezetének egyéb rendelkezései alapján nem egyértelmű.”

A fent kifejtettekből következik, hogy a jogalkotókra nem hárul olyan kötelezettség, hogy minden fogalmat minden jogszabályban külön meghatározzanak.

Az „életvitelszerű lakhatás” fogalmának köznyelvi jelentése álláspontom szerint kellően körül határolt. Az „életvitelszerű lakhatás” jelentéstartalma kifejezi, hogy az adott helyet az ottlakó ténylegesen lakhelyéül használja, onnan szervezi életét, az élethez szükséges tevékenységeket, úgymint étkezést, alvást, stb. legjellemzőbben ott folytatja, családi élete helyszínéül szolgál s az adott személy elsődlegesen az adott helyszínen érhető el. Az „életvitelszerű lakhatás céljára használt ingóság” alatt pedig általánosságban ezen tevékenységekhez kapcsolható használati tárgyak értendők.

Bár egzakt definíció nem adható a fenti fogalmakra, azonban azok jelentése a közfelfogás alapján, nyelvtanilag meghatározhatók.

Mindezen fentiek mellett fontosnak tartom megjegyezni a szabálysértésekről szóló 1999. évi LXIX. törvény (a továbbiakban: Szabstv.) vonatkozó rendelkezéseit is az Ön levelében kifejezett azon aggodalma tekintetében, mely szerint a fenti fogalom meghatározások hiánya tudatosan teret enged, egy tetszőleges, akár szélsőséges jogalkalmazásnak.

A jogalkalmazók részéről történő önkényes jogértelmezésnek álláspontom szerint gátat szab a Szabstv. 52.§ (2) bekezdése, mely szerint „*az eljárás alá vont személy nem kötelezhető ártatlanságának bizonyítására, felelősségének bizonyítása a szabálysértési hatóságot, illetőleg a bíróságot terheli.*”

Ebből eredően tehát az életvitelszerű ottlakás tényét egy szabálysértési eljárás során a hatóságnak bizonyítania is kell.

Összegezve megállapítható, hogy a helyi önkormányzatok felelőssége az, hogy a felhatalmazással élve a helyi körülményekhez igazodva, a lakossági igényeket figyelembe véve rendezzék a közterület-használathoz fűződő helyi életviszonyokat, meghatározzák, hogy a közterületen mely tevékenységek gyakorlását engedik, s melyeket tiltanak.

A Közgyűlés által elfogadott rendeletmódosítás során, álláspontom szerint sem a szabálysértési tényállások meghatározása, sem annak megszővegezése tekintetében nem mutatkozik tételes jogi jogsértés, így a tárgykör vonatkozásában törvényességi észrevétel megtétele nem áll módomban.

Kérem tájékoztatásom szíves tudomásulvételét.

Budapest, 2011. június 17.

Tisztelettel:

Dr. Pesti Imre
Kormány megbízott felhatalmazásával:

Haszonicsné dr. Ádám Mária